

„EDINOST“

Izhaja enkrat na dan, razen nedelj in praznikov, ob 4. uri pop. — Naročnina znaša: za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K in za en mesec 2 K. — Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priloge naročnine se upravnštvo ne ozira.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamične številke po 6 stot. (3 avč.); izven Trsta pa po 8 st.

Telefon številka 870.

Edinost

Glasillo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglas!

se računajo po vrstah v petito. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, osmrtnice in javne zahvale, domači oglasi itd., se računajo po pogodbi. — Vsi oglasniki naj se posiljajo uredništvu. Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo. Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravništvo v ulici Molin piccolo št. 7. II. nadst. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna: ulica Torre Bianca 12.

Našim čitateljem.

Vsled včeraj naznanjene preuredbe našega lista iz večernega v jutranji list odpade jutrnja sobotna številka in je naš list izšel danes zadnjikrat kakor večerni list. V nedeljo ob 5. uri zjutraj pa izide prva jutranja številka, ki se bo prodajala po tobakarnah že od 6. ure dalje.

Uprava „Edinosti“.

Štajerski Nemci — širitelji kulture!

Včeraj došla »Grazer Tagespost« prinaša sestavek, ki je tako kričeče značilen za mišljenje štajerskih Nemcev, da res ne moremo molče iti mimo njega.

Slovenski poslanec Žičkar je bil stavljen v deželni zbor štajerskem predlog, naj bi se na Spodnjem štajerskem ustanovila ena meščanska šola s slovenskim učnim jezikom. Ako zabeležimo, da živi na štajerskem poleg — navajamo okroglo številke — 800.000 Nemcev 400.000 Slovencev, da je torej tretjina vrega prebivalstva slovenska, ako zabeležimo, da nima Slovinci dosedaj ni ene take šole, dčim jih imajo Nemci nad potrebno in to tudi na istem spodnjem slovenskem štajerskem: potem ne treba, da izgubljamo niti ene nadaljnje besede v dokaz o razočarosti zahteve slovenskega poslanca Žičkarja.

»Grazer Tagespost« pa odklanja Žičkarjev predlog, a obsipuje predlagatelja in ves naš narod z zasramovanjem. In huji, nego dejstvo, da odklanja, da odreja slovenskim deželanom to mrvo iste pravice, ki jo Nemci uživajo v preobilni meri, huji so, pravimo, vzroki, ki jih navaja. Če z odklanjanjem te mrve pravice kaže svojo skrajno krivičnost, pa kaže z navajanjem svojih »razlogov« tako brutaliteto v mišljenju nasproti Slovincem, da ti mora vzkipeči kri v žilah. A ne kaže s tem le svoje brutalitete nasproti Slovincem, ampak priča tudi, da imata vseobča človeška kultura in človeški napredek med štajerskimi Nemci najhujše sovražnike. Tu se s težko zločinsko nogo gazijo v blato in prah pogoji, ki so stavljeni vseobčemu širjenju kulture in izobrazbe.

PODLISTEK.

Ženska tridesetih let.

Francoski spisal: Honoré de Balzac.

Poslovenil K. Z.

V.

Dvojno snidenje.

Zakonsko življenje je polno tavih svetih uric, katerih neopisni čar leži morda v spominu na kak boljši svet. Nedvomno sevajo nebeški žari na slične prizore, določene, da odškodujejo čustvo za del njegovih bolesi in mu delajo življenje prijetno. V navidezno očarajoči obliki lež pred nami svet ter razvija svoje velike misli o redu, čegar zakon brani, govoreči o bodočnosti, socijalno življenje.

Navzlic gnilivemu pogledu, s katerim je Helena vsakokrat pogledala Abela in Milico, kadar je postajalo njuno veselje glasno; navzlic sreči, razlivačiji se jej na obrazu, če je skrivno opazovala očeta, se je pojavljala čut otočnosti v njenih kretnjah, njenem vedenju, izlasi pa v njenih z dolgimi trepalnicami zakritih očeh. Njeni beli, krepki ročici, skozi kateri je padala svetloba, podelivši jima prozorno, skoro tekočo rdečo barvo, nu da, njeni ročici si se tresli. Jedinokrat, so se

Da čujemo, kako nam pojejo ti — barbari in lažnjivi! Mari ne zaslužujejo imena barbarov oni, ki hočejo širokim slojem, veliki masi zapirati pot do izobrazbe?! Mari niso lažnjivi to, ako nam vedno govore o dobrotah kulture, ki pa obenem zasramujejo kmeta, ako stremi po viši izobrazbi, kakor bodo takoj žuli cenjeni čitatelji.

Že takoj uvodoma zagrešajo ti barbari in lažnjivi blasfemijo, preklinjajo pojme kulture s tem, da imenujejo Žičkarjevo zahtevo — juke. Potem zasramujejo naš narod, č-š, da se jim vidi taka zahteva od strani Slovencev kakor da bi si od glave do nog nagi zamorec nadeval cilindri! V meščanski šoli s slovenskim učnim jezikom bi videli ti — barbari »Ein Ungetüm« — pošast, kakoršne da ni najti v Kitaju, niti v Hindostanu!

Vse strupeno sovražstvo, ki divja v teh barbarih do našega naroda, se kaže v zasramovalnih besedah, da »za prevažanje gnoja in kopanje krompirja zadošča ljudska šola!«

Ta izjava je tako gorostasna, tako brutalna, da smo jo prečitati zopet in zopet, predno smo bili uverjeni, da je res napisana. Sedaj veste, vi štajerski Slovinci, da ste hrolje, da ste sužnji v tej državi, katerim je namen edino ta, da prevažate gnoj!! In vaši sinovi naj ne bodo tako drzni nikar, da bi kdo njih hotel povzdigniti pogled svoj neko liko više od — gnojnega koša in pa od tiste usodne knjižice, v katere vam zabeležujejo, koliko krvavih žuljev in znoja znašate v državne blagsajne za to, da vam je dovoljeno — voziti gnoj!

Iz članka v »Grazer Tagespost« pa se ne dviga samo strup sovražstva proti našemu narodu, ampak tudi sovražstvo do vseobče kulture, sovražstvo do vse velike družbe človeške, ki ne spada v razred privilegirancev.

Očita namreč spodnje-štajerskim Slovincem, da vedno beračijo pri vladi in da dobivajo tudi tisočake in tisočake, ki se razdeljajo potem med nje ali v gotovini, ali v koruzi, kakor se godi tam, kjer vlada — la-kota! In potem dostavlja, da za opravičenje obstanka meščanskih in visokih šol je prvi pogoj — blagostanje!

Z drugimi besedami: vi še šole so za bogatašce in morajo ostati ne-pristopne za siromake! Le sovražnik vseobče kulture, le sovražnik ljudskih mas more tako govoriti! Ljudje, ki tako govore, ne sodijo v sedanjo dobo; med njimi

srečali nje pogledi z markizini. Takrat si se razumeli ženski z jednim pogledom, ki je bil pri Heleni moten, hladan in spoštljiv, pri materi srp in grozeč. Naglo je pobesila Helena oči na vezilni okvir, urno delala z iglo in dolgo ni dvignila glave, kakor da jej postaja pretežka, da bi jo mogla obdržati po koncu. Je-li bila mati prestroga proti hčeri? In čemu je smatrala to strogost potrebno? Je-li zavidala Heleno radi njene lepote, s katero je sicer še zamogla tekmovali, a to le s pomočjo čara svojih toalet? Toda hčerka je bila — kakor mnogo hčer, kadar se jim začenjajo oči odpirati — prišla na sled mnogim tajnostim, o katerih je menila nje mati, ta, svojim dolžnostim tako zvesto udana žena, da jih ima v svojem srcu zakopane kakor v grobu?

Helena je bila dosegla dobo, ko dušna čistost privaja do neke otrplosti, presegajoče pravo mero, v kateri morajo ostati čustva. Pri gotovih duhovih postajajo prestopki iste velikosti, kakor zločini; domišljija se bori z vestjo; tedaj večsjo včasih mlada dekleta kazni v toliki razsežnosti, kakor pri hudodelstvih. Helena se ni smatrala nikogar vredna. Nekaj tajnost njenega prejšnjega življenja, sprva morda nerazumljiv slučaj, katerega pa je razkrila občutljivost njene nadarjenosti pod vplivom verskih idej, jo je, kakor je vse ka-

vimi in sedanji moderni nazori o pomenu in namenu šole leži celo morje navskrižja! Duh moderne države zahteva: šola, populiziraj se, postani pristopen vsakomur, odpiraj svoja vrata na stečaj imovitniku in revežu! Duh sedanji zahteva, da zginevajo razlike med stanovi in privilegiji gotovih razredov. Duh sedanji zahteva enako pravo vsem! Ena najvišjih pravic je ona do šole, do omike, do kulture! Nemci pa bi hoteli s tisočaki graditi barikade pred šolami! In ti ljudje se še bahajo, da imajo med in nad vsemi narodi veliko kulturno misijo!

Sicer je še odprto vprašanje, kje je več beračije in siromaštva, ali v spodnjem, ali v zgornjem goratem delu štajerske? Nam se jako dozdeva, da bi — ako bi res bogatstvo veljalo kakor edini kriterij za sodbu o potrebi vseh šol — morali ravno v nemškem delu dežele zapreti marsikako višo šolo. Ali denimo, da nas štajerskem res ni blagostanja! Ali je to razlog, da se narodu odreja šola? Ravno narobe bi moralo biti po našem mnenju: ravno tam, da kjer ni blagostanja, treba tem brižneje povzdigniti narod kulturno in ga vsposobljati v pridobivanje virov za hranjenje svoje ekzistence.

Tako bi rekli mi, ki nismo — kultur-trägerji. Drugače govore nemški srditeži na štajerskem: če si siromak, pa ostani v nevednosti, da ostaneš — v siromaštvu!

Če se taki ljudje nazivljajo širitelji kulture, smemo jih svobodno nazivati lažniki in barbare. Klasična priča nam je pa — »Grazer Tagespost«.

Razširjenje deželnega realnega gimnazija v Pazinu v višo realko.

Govor posl. Vekoslava Spinčića v seji deželnega zbora istrskega dne 30. oktobra 1903.

(Dalje.)

Šolski odsek govori, kakor da bi se naše prebivalstvo sestavljalo iz samih Italijanov in kakor da ni družih narodnosti v naši Istri. Vedite, da je tu tudi nas, da nas je celo več nego vas — in zapomnite si, da bi se ignoriranje nas moglo hudo maščevati nad vami. Šolski odsek omenja nadalje, da je v pokrajini pomanjkanje učencev, ki bi se posvečali tehničnim naukom. To je resnica, takih učencev manjka, ali ne samo onih, ki so italijanske narodnosti, ampak jih je tudi slovenske in hrvatske narodnosti; ali če bi bila deželni odbor in šolski odsek pravična,

zale, pred kratkim čudovito ponižavala v lastnih očeh. Ta sprememba njenega življenja se je začela tega dne, ko je bila čitala v najnovejšem prevodu gledaliških iger lepo Schillerjevo žaloigro »Vilhelm Tell«. Očevši hčerko, ker jej je bila padla knjiga na tla, je bila mati opazila, da je provzročilo razburjenost v Helenini duši čitanje tistega prizora, v katerem nareja pesnik neko pobratimstvo mej Viljemom Tellom, ki je prelil kri jednega, da reši ves narod, in Ivanom Parrićido. Ponižava, pobožna in blaga Helena ni hotela hoditi več na ples. Nikoli ni bila tako ljubkovala očeta, izlasi ne, če je bila markiza priča njenega dekliškega ljubkovanja. Čeprav je Helenina ljubezen do matere ohladela, je vendar izražala to tako fino, da general tega ni mogel zapaziti, najaj je bil še tako ljubosumen na složnost v rodbini. Noben mož bi ne bil tako bistroumen, da bi natančno spoznaval globočino teh dveh ženskih src; jedno mlado, plemenito; drugo polno rahločutja in ljubezni. Spretno žensko samo silstvo, s katerim je žalostila mati hčerko, je bilo vidno le očem žrtve. Do te noči ni bil prodril iz teh dveh src noben tožilen žarek; toda mej njima in Bogom se je gotovo vzdigovala kaka pogubna skrivnost.

»Naprej, Abel«, je dejala markiza, porabivši trenotek, ko sta bila Milica in bra-

bi se pobrigala iz istih razlogov tudi za hrvatske in slovenske gojence, kakor za italijanske.

Šolski odsek pravi tudi, da se bodo mogli na tej realki vzgajati tudi taki učenci, ki bodo pozneje učitelji. Pravi izrečno, da bodo mogli, dovršivši 3 razrede višje realke, odhajati na kako učiteljsko šolo, da položijo izpit iz pedagogike, pevanja in telovadbe, da bodo mogli postajati, najprej začasno, učitelji na ljudskih šolah — ali pa se nastavi na tej realki profesor, ki bo poučeval te predmete, pedagogiko, pevanje in telovadbo, da bodo ti učenci, ko dovrše realko, mogli takoj nastopiti učiteljsko službo v začasnem svojstvu. Tudi tu velja isti prigovor, kakor poprej, namreč, da ravno učiteljev za hrvatsko in slovensko dečo manjka, a da jih za italijansko dečo niti od daleč ne primanjkuje toliko, in se ti laglje dobivajo nego prvi.

Vidite, kam smo došli! Vem n. pr., da deželni odbor najemlje raznih uradnikov celó iz Italije, ki so italijanski državljani. Vem, da deželni odbor jemlje v deželno službo uradnikov, ki so italijanski državljani, a mi ne moremo niti priprostega gozdarja vzeti iz Hrvatske. Pred malo časa smo imeli praznih mest za učitelje, ali e. k. šolska oblast ni dovolila, da bi jih vzeli semkaj iz Hrvatske, in celó ne hčere cisilavskih sinov. Mislim, da se je ustanovila tudi tu v Pulju, a vem, da se je ustanovila tudi v Kopru samostanska šola, in da so se namestile učiteljice-redovnice iz Italije — mi pa ne moremo jemati naših iz Hrvatske! S tem sem tudi hotel dokazati potrebo, da bi se vzgajalo čim več učiteljev in učiteljic za hrvatske in slovenske šole.

Šolski odsek pravi nadalje, da treba dobrih italijanskih učiteljev, ker da se takih ne more dobivati z učiteljšča v Kopru. Pri- znavam, da je učni načrt tamkaj pogrešen. Nisem oni, ki bi hotel braniti kopersko učiteljšče, da si sem sam služil na njem 12 let; nisem mu branitelj posebno radi tega, ker se je hotelo do neke mere glavne predmete poučevati v nemškem jeziku in se je tako učenje delalo tope, mesto da bi se jih bi- strilo. Ko sem bil jaz na tem zavodu, pre- davala se je v četrtem letu gojencem Hrvat- ske, slovenske in italijanske narodnosti tudi zgodovina v nemškem jeziku. Jaz nisem znal posebno dobro nemški, gojenci še manje, pak smo se tako vsi mučili z jezikom, o tem pa z a n e m a r j a l i p r e d m e t. Ali, če se hoče kaj storiti za vzgojo dobrih itali-

tec, molčeča in utrujena, ostala nepremična, »pojdi sinko, treba je iti spat...«

In ozri se vanj zapovedovalno, ga je naglo posadila na svoja kolena.

»Kaj«, je vprašal general, »polujednaj- stih je sedaj, in nobeden naših služabnikov se še ni povrnil? Ha! ti tiči! Gustav«, je dostavil, obrnivši se k sinu, »dal sem ti kajigo le pod pogojem, da jo ob desetih od- ložiš; sam bi jo bil moral zapreti ob rečeni uri in oditi spat, kakor si mi bil obljubil. Če hočeš biti dostojanstven mož, tedaj ti mora postati beseda druga vera, in držati se je moraš, kakor svoje časti. Faza, jednega izmed največjih angleških govornikov, je dičila pred vsem lepota njegovega značaja. Zvesta vstrajnost v prijetih dolžnostih je njegova poglobljena lastnost. V mladosti mu je bil dajal oče, Anglež stare korenine, še precej dobrega pouka, da bi napravil trajen utis na duha mladega dečka. V tvoji dobi življenja je prišel Fax mej počitnicami k očetu, ki je imel, kakor vsi bogati Angleži, okoli svojega gradu precejšen park. V tem parku je stala stara lopa, ki so jo imeli razdreti in postaviti znova na kraju, odkoder je bil veli- časten razgled. Otroci radi gledajo podiranje.

(Pride še.)

janskih učiteljev moralo bi se storiti toisto za vzgojo dobrih hrvatskih učiteljev, da se bo moglo potom njih širiti nauk in vzgojo in napredek tudi v našem narodu.

Poročilo deželnega odbora govori, da troški za povišanje zavoda (realnega gimnazija v Pazinu) ne bodo preveč nerazmerno veliki nasproti dohodkom pokrajine. Torej najmanj 25—30.000 K na leto več, to naj je malenkost za našo pokrajino! A ko gre za snovanje kake hrvatske šole — kakor smo nedavno čitali v službenem organu deželnega odbora — tedaj se jezite silno, ako je c. k. vlada določila kako ljudsko šolo, ker da mora isto vzdrževati deželni fond! Torej tam se jezite radi 500 gld., ki se trošijo za enega učitelja, tu pa se govori, da je 30.000 K malenkost! Pa zasmeh postaja še več, ko pravi šolski odsek, da bo mnogo dobival od šolskih pristojbin, ki jih bodo plačevali učenci! (Pride š.)

Politični pregled.

V Trstu, 13. novembra 1903

Deželni zbori. Istrski. V svoji večerajšnji seji je istrski deželni zbor brez razprave odobril poročilo o deželnem pokojninskem zakladu za učitelje za l. 1903. in 1904. V razpravi proračuna deželnega šolskega zaklada za l. 1903. govoril je na dolgo v hrvatskem jeziku posl. Spinčić in je slednjič stavil predlog glede spopolnjenja praznih učiteljskih mest, sestave novih hrvatskih šolskih knjig, podeljevanja podpor, glede vrtov pri ljudskih šolah na deželi in glede učiteljskih pripravnikov. Poročevalec šolskega odseka, posl. Vareton izjavil se je deloma v prilog deloma nasprotno raznim točkam Spinčićevega predloga.

Deželni zbor je na to odobril one točke tega predloga, ki se tičejo sestave novih knjig in podeljevanja podpor brez obzira na narodnost.

Posl. Vareton je na to obsojal postopanje vlade, ki troši velike svote za vzdrževanje nepotrebnih nemških šol v deželi in je priporočal razdelitev učiteljskega v Kopru po narodnostih.

Posl. dr. Laginja se je v obeh teh točkah pridružil izvajanjem predgovornika. Na to je zbornica odobrila proračun šolskega zaklada.

Posl. Mandić stavil je predlog glede odprave vinske klavzule, kateri predlog je zbornica odkazala poljedelskemu odseku. Ko so se rešile še nekatere druge manj važne stvari, bila je seja zaključena in se je za danes popoldne napovedala zadnja seja.

Nižjeavstrijski. Tudi v nižjeavstrijskem deželnem zboru vprejeli so večeraj predlog poljedelskega odseka, ki protestira proti vsakemu, tudi provizoričnemu podaljšanju vinske klavzule.

Štajerski. Večraj se je nadaljevala proračunska razprava. Med drugim se je sklenilo, da bodo od sedaj naprej tudi v Gradcu stanujoči poslanci dobivali dijete in se je deželnemu odboru naložilo, naj izdela nov dijetni red.

Dalmatinski. Ker je valed zahteve pravašev novoizvoljeni deželni odbornik Korlaet (član narodne stranke) položil odborništvu, vršile so se večeraj nove volitve v deželni odbor in so bili izvoljeni: pravaša Smodlaka in Ružević ter član narodne stranke Radić. Na to bilo je deželnozbornsko zasedanje zaključeno. V zaključnem govoru je deželni glavar Ivčević izrekel željo, naj bi se med strankami dosežena sloga tudi praktično izvajala na korist domovini.

Iz Dalmacije prihaja luč! Dru. Koerberju in njegovemu opodi dru. Handlu se godi kakor proroku Bileamu. Ta je hotel proklinjati, a je moral blagoslovljati. Tudi g. Koerber gotovo ni namerjal se svojim načrtom za infiltracijo germanizacije takega efekta. Tako si niso mislili stari njegovi nemški profosi, da se Italijani in Slovani skupno postavijo v bran. Ali ta dogodek ni niti približno takega pomena, kakor je evanlacija, ki se je izvršila v razmerju med Hrvatini in Srbi pod utisom germanizatoričnih poskusov Koerberjeve vlade. Za kar so se najbolj duhoviti trudili brezuspešno in po čemer so hrepeneli vsi prijatelji Slovanstva: to je provzročil s presenetljivo naglico Handlov načrt.

25 let je od tega, odkar so Srbi izstopili iz kluba narodne stranke deželnega zbora dalmatinskega, v nedeljo pa so imeli s Hrvati skupno sejo, v kateri se ni glasovalo več od kluba do kluba, ampak

skupno in kolegijalno. Prvikrat po 25 letih so skupno sedeli narodnjaki, pravašini Srbi. Na pozdrav kluba narodne stranke, dra. Čingrije, je odgovoril Srb Vukotić, da bo iz tega semena mnogo ploda.

»Obzor« priobčuje nastopno brzojavko iz Zadra od dne 11. t. m.: »Srbski klub je danes oduševljeno pozdravil izjave s hrvatske strani. Srbski klub povdarja prepričanje, da je oživitvorenje narodnih idejalov zavisno od zloznega dela Hrvatov in Srbov. Izjavlja, da s to zmago narodnega načela odpada zadnja rezerva srbskega programa v pogledu zjedinenja Dalmacije s Hrvatsko in objavlja zlozno delo Srbov na političnem, kulturnem, gospodarskem polju za uresničenje idejalov našega naroda hrvatskega in srbskega.

Dunaj menda ni še nikdar tako temeljito zgrešil svojega namena na našem jugu, kakor ga je to pot po zaslugi Koerberjeve državniške umetnosti iz šole — nemških strank!

Obstrukcija v ogrski zbornici V večerajšnji seji ogrske poslanske zbornice je ministerski predsednik grof Tisza predlagal, naj se postavi na dnevni red zakonski načrt glede kontingenta novincev. Temu predlogu sledil je velik hrup opozicije. Posl. Thaly je v imenu neodvisnostne stranke izjavil, da je ista nasprotna temu predlogu. Na to sta zahtevala besedo posl. Hullo in Rakovsky.

Predsednik hotel je zbornico povprašati, da li naj poslancema dovoli govoriti k dnevnemu redu, ali njegovih besed ni bilo abšati radi viharja, katerega je povzročila opozicija. Dvajset poslancev je stavilo zahtevo, naj se preide k tajni seji. Ko je predsednik na to dal izprazniti galerijo, podelil je besedo posl. Olayu, kateri je v imenu Košutove skupine izjavil, da bi bila ista sklenila mir z vlado, ako bi bila ista skušala zagotoviti v svojem programu madjarskemu jeziku tiste pravice, katere mu tičejo, ako ne v poveljstvu armade, pa vsaj na drugih poljih javnega življenja. Tisza da je dvorjan, ki ne misli na drugo, nego da izvršuje voljo Dunaja.

Posl. Rakovsky je govoril proti zahtevi tajne seje in proti Tiszovemu predlogu. Posl. Hullo in Szederkenyi vprašala sta ministerskega predsednika, katero vojaško predlogo da misli prav za prav predložiti zbornici: staro, katere je bila le odgojena, ali pa novo. Govorila sta na to še poslanca Lengyel in Gabanyi, kateri slednji je imel dolg obstrukcijski govor. Nadalje so v svrhu obstrukcije govorili še posl. Varadyi, Udvary, in slednjič Szoltan Papp, ki je govoril do polnoči. Na to je predsednik zaključil tajno sejo in po kratkem premoru otvoril zopet javno sejo.

Položaj na Balkanu. Iz Bitolja nam poročajo: Macedonska ustaja je za letos končana, a ponovi se zopet prihodnje spomladi, čeravno je prebivalstvo ogorčeno nad voditelji, ker se ni letos ničesar izvojevalo. Težko pa bo prihodnja pomladanska ustaja dosegla tak uspeh kakor letos, in ne bo se jej pridružilo vse prebivalstvo.

Narod po Macedoniji nahaja se sedaj v grozni bedi, ker mu za zimo primanjkuje vsega: strehe, obleke in hrane. Po deželi nahaja se mnogo tujcev, ki revnemu ljudstvu dele podporo.

Te dni bilo je tudi tukaj, v Bitolju nekaj Amerikancev, med katerimi je bila tudi ena žena in kateri so delili miloščino med bedne kristijane. Ko so pa ti došli do turške vojašnice, so jih turki napadli in nabili ter jim vse pobrali, kar so imeli vrednosti pri sebi. Ta stvar se je prijavila oblastim in pridejo dotični vojaki pred sodišče. Obsodba pa bo gotovo zelo blaga, kakor se tu vedno dogaja, kadar Turki zaskrivijo kaj nasproti kristjanom.

Ta primer dovolj jasno pokazuje, kaka zverstva se dogajajo v tej državi s sredojeveškimi ustanovami. Ako se že redni vojaki upajo tako brezobzirno napadati tuje podanike, si je potem lahko misliti, kako postopajo z ubogo rajo, ki nima nikake zaščite. Življenje vsakega pojedinca je tu popolnoma odvisno od samovolje kakega turškega vojaka ali Bašabozuka.

Tržaške vesti

Radi zadnjih občinskih volitev v Trstu se bo prihodnji mesec zopet vršila razprava na upravnem sodišču in sicer valed pritožbe dr. Dapangherja. »Piccolo« je rado-

veden, kateri razlogi so bili, da je tržaški poluslužbeni list že sedaj napovedal to razpravo?!

Tržaški mestni svet. »Slovenec« je pisal te dni: V petek bili so naši slovenski zastopniki v mestnem svetu tržaškem kakor vedno, na svojem mestu. Neustrašeni dr. Rybář je spravljal s svojim govorom mogočno laško gospodo v grozno zadr-go. »Nahajamo se«, je rekel, »v čudnem položaju; izvoljeni smo sicer, a upravnno sodišče pravi, da volitve niso bile zakonite. Ali smo poslanci ali nismo? Kaj misli vlada, ki je skriva te nezakovitosti? Treba jo povprašati, saj smo mi že od prvega začetka trdili, da so volitve nezakonite«. Rybář je spravljal gospodo v škripee. Dr. Venezian mu je hotel odgovorjati, da bi potegnil voz laške stranke iz blata, a ni našel izrazov, da bi bil pobil neustrašenega dr. Rybářa. A še več. Med Rybářevim govorom je bila na oni galeriji, ki je še pred nedolгим časom rogovilila, pljuvala in spravljalala naše zastopnike v smrtno nevarnost — smrtna tišina. Tudi laški poslanci, ki so še pred nedolгим časom v mestni zbornici nevarno pretili dr. Rybářu, so v petek po njegovem govoru žalostno povesali glave in niso pokazali nikakih pestij in tudi ne zob. To je gotovo tudi vspeh, ako šestorica moralno nadvladuje velikansko italijansko večino v mestnem svetu tržaškem! Vsa čast vrlim, neustrašenim voditeljem tržaških Slovencev!

Ne tako! Pišejo nam: Pošten slovenski obrtnik tuj, da se mu je dogodilo sledeče: Šel je bil, kakor navadno, k nekemu narodnemu podjetju, da mu isto da nekaj za služko. Da-si je ta obrtnik res naroden, kakor je narodna vsa njegova rodbina, se mu je reklo, da mu ni lahko dajati dela, ker da je — premalo naroden. Mi ne zamerjamo onim, ki so to rekli, kakor ne zamerjamo narodnemu podjetju, da oddaja d-lo le ljudem, ki čutijo in delajo za svojo narodnost. Zamerjamo pa onemu ki ja (in to gotovo z nepoštenim namenom) napačno obvestil zastopnike rečenega podjetja. Da tak obvestitelj ni pošten, dokazuje dejstvo, da e bil obrekovan obrtnik, katerega pozna pisec teh vrstic že nad 20 let, vedno naroden, da si je uzel narodno čutečo soprogo in da je svoje otroke vzgojil popolnoma v narodnem duhu. Več e pa od revnega obrtnika ne more in tudi ne sme zahtevati. Zato se oglašamo na tem mestu z resnim posvarilom na adresu obrekovalcev in jih rotimo, naj opuste tako nelep početje in naj rajše sami skrbre, da bodo posnemali njega, ki je bil obrekovan.

Ljubimo se med sabo in storimo si dobro kjer je to možno, škodoželjnosti pa naj ne bo prostora med nami.

Pevsko društvo »Zarja« v Rojano priredi v nedeljo dne 15. novembra 1903. koncert s plesom v prostorih »Narodnega doma« v Barkovljah.

Razpored: 1. Novosad: »Jugoslovanska«, koračnica, godba. 2. Iv. pl. Zajc: »Večer na Savi«, godba. 3. Iv. pl. Zajc: »Himna Zvonimira«, možki zbor. 4. Smetana: »Prodana nevesta«, godba. 5. Dr. Gust. Ipavec: »Poročni zvon«, mešan zbor. 6. Klečič: »Miruj srce moje«, duet, godba. 7. A. Juljev: »Tiha noč«, ženski dvospjev, spremljevanjem glasovirja. 8. Mihalič: »Kovač v gozdu«, godba. 9. H. Vogrič: »Lahko noč«, možki zbor. 10. Zierer: »Štajerska«, fantazija, godba. 11. J. Laharnar: »Le pevaji«, mešan zbor. 12. A. Gerbec: »Moji spomini«, venec, godba. 13. * * »Dobro došli! Kdaj pojdete domu?« veselo igra v enem dejanju. Na koncertu in k plesu bo svirala Wagnerjeva godba. — Petje bo vodil društveni pevovodja g. A. Gerbec. Začetek koncerta točno ob 4. uri popoldne.

Vstopnina na koncert 50 st., k plesu možki 1 krono, ženske 40 st. — Sedeži prvih 5 vrst 40 st., ostali sedeži po 20 st.

Čitalnica pri sv. Jakobu vabi p. n. slušatelje »Narodnega vseučilišča« na predavanje, ki se bo vršilo v soboto v društveni dvorani v ulici Concordia 1A (v prejšnjih prostorih »Delavskega konsumnega društva«). Predmet: »Obče pravice avstrijskih državljanov«. Predavatelj pravnik g. Fran Klemenčič. Vstop za ude in prijatelje čitalnice svoboden. Mnogoštevilne udeležbe pričakuje odbor.

Slovansko pevsko društvo« vabi svoje cenjene gg. pevke in pevce na današnjo skupno vajo, katera se vrši v prostorih »Sl. Čitalnice« ob 8. uri in pol. Naprošeni so vsi, da se polnoštevilno udeležijo, ker se prične-

ponk novih pesmi za nameravani koncert. — Ker je le malo časa do koncerta, opozarja se nove moči, da pridno zahajajo k v- jam vsaki torek in petek.

Slovanska Čitalnica« v Trstu vabi na društveni večer, ki ga priredi društvo svojim členom in povabljenim gostom jutri v soboto 14. t. m. Začetek točno ob 9. uri zvečer.

Vspered: 1. Zajc: Overture k operi »Graničari«. 2. Perbec: »Slovan« — Potpouri. 3. a) Ambrosio: »Canzonetta« — violin-solo, b) Pierne: »Serenade« — violin-solo, c) Popper: »Polonaise« — cello solo. 4. Gabriel Marie: »Serenade-Badine«. 5. Hurry: »Jugoslovanski melodije« — Potpouri. Slobodna zabava. Točke vspeveda bo proizvajal odd-lek orkestra tukajšnjega c. kr. pešpolka št. 97.

Akad. tehn. društvo »Triglav« v Gradcu je izvolilo na svojem II. rednem ob- čnem zboru dne 4/XI. 1903., v »H t-lu Schimmel«, za zimski tečaj 1903/4 sledeči odbor:

Predsednik: phil. Ivan Jane, podpredsednik: phil. Ljudmil Hauptmann, tajnik: iur. Milko Kranjc, blagajnik: iur. Aleksander Hrašovec, knjžničar: phil. Davorin Vulavšek, gospodar: iur. Fran Kovča, odb. namestnik: tehn. Milan Kurent; preglednika: phil. Jos. Haen, tehn. I. Benigar; častni sod: iur. F. Lašič, iur. Fr. Pichler, iur. Fr. Pezdich, iur. Ivan Hibelberger, phil. Ivan Masten.

V odgovor. Neke osebe govore o meni, da pošiljam svoje otroke v italijanske šole in da italijanski govorim se svojo rodbino. To ni res. Marveč je resnica ta, da moj sin Marij obiskuje šolo sv. Cirila in Metodija pri sv. Jakobu, II. razred. Vsakdo naj pazi na svoje otroke in naj vrši svojo dolžnost, pa bo napredovala naša skupna stvar.

Anton Semulič.
pek.

Mohorjeve knjige. Knjige družbe sv. Mohorja za župnijo Novega sv. Antona so prišle in se že razdajajo. Ker je število od- njenih gg. členov veliko in ker imam tudi sam svojega posla, prosim, da bi se blagovolili gg. členu ozirati na to ter da bi pribajali po knjige od 9. do 11¼ ure predpoludne in od 1—4. ure popoldne. Ob enem naj blagovolijo vsak plačati udnino za prihodnje leto. Vodstvo družbe sv. Mohorja javlja, da izide prihodnje leto lep molitvenik, kateri se more dobiti vezan za 60 st. (36 novč.) z rudečo obrezo in za K: 120 (60 nvč.) z zlato obrezo. Naročbe za vezane molitvenike je plačati o vpisovanju.

Ante Stemberger,
ul. S. Giovanni št. 8, II. nad.

Mala tržaška kronika. — Truplo 72 letne starke v morju. Včeraj jutraj so v bližini svetilnika izvekli iz morja mrtvo žensko truplo. Pozvani zdravnik je konstatiral, da je truplo že več ur ležalo v morju. Prenesli so je v mrtvašnico pri sv. Justu, kjer so sorodniki pokojnice konstatirali identiteto. Ponesrečenka ali samomorilka je 72-letna Kandida Mandini. Pred nekoliko dnevi je bila zapustila stanovanje, češ, da odhaja v svoje rojstno mesto Bolonjo.

— **Umrli** je v bolnišnici oni mož, ki je bil v torek zvečer povožen od tramvaja na ulici Miramar, ne da bi bili mogli popred konstatirati njegovo identiteto. Redarstvena oblast je poslala v mrtvašnico bolnišnice fotografa, da je fotografiral mrtvo truplo.

— **Težko telesno poškodovan** je 37 letni Mihal Presel se je nekaj sporekel z Josipom T. s Proseka. Beseda je dala besedo in besede so prinesle hudo dejanje. Josip T. je potegnil »krivce« (rezilo) in je nasprotnika hudo ranil na rami. Rani- lec je zbežal in ga niso še dobili do sedaj. Ranjenca so prenesli v tukajšnjo bolnišnico.

— **Vreča kave** je izginila z voza vozniku Ivanu Skrbecvu, ko je vozil kavo iz skladišča tvrde Brüll v ulici sv. Frančiška. Kave v vreči je bilo 60 kg. in je bila vredna 120 K. Sedaj išče policija onga, ki je bil tako spreten.

Beračica, ki krade šk arje. V delalnici tapetarja Tocigla v ulici Gela je pršla neka prileta ženska prost miloščine. Ko jej je mož hotel dati par novčičev je pa žena posegla po bližoj h škarjah, čemur je bila posledica ta, da je Tocigl spravl novce v žep, ženo pa v roke redarja. Škarje so jej izlezele iz žepa šale na policiji. Žena pa je bila menda tega dne močno slabe volje, kajti izposlovala se je s svojim vedenjem

5 dni zapora. Radi sfere škarjami se bodo seveda posebej vodili računi.

Nesreča na delu. Danes o poludne dogodila se je na gradnji neke nove hiše v ulici Leonardo da Vinci zopet velika nesreča. Iz višine četrtega nadstropja padel je namreč v notranjost hiše kakih 45 let star zidar Marka Vukoreta in se težko poškodoval. Vukoreta je namreč hotel sneti svoj jopič, ki je bil obešen blizu dvigalnika, a je o tem zgubil ravnotežje in padel v odprtino. Gradoja hiše je poverjena tvrdki Miani & Baschiera. Na lice mesta došla je komisija, sestavljena iz preiskovalnega sodnika dra. Barzala, redarstvenega kancelista Skoka in redarstvenega nadzornika Rossmans. Ranjenou podelil je prvo pomoč zdravnik se zdravniške postaje, na kar je bil prenešen v bolnišnico. — Radi te nesreče dr. Barzal ni dal še nikogar aretirati.

Vremenski vestnik. Včeraj toplomer ob 7. zjutraj 8,2, ob 2. uri popoldne 13,7 C. — Tlakomer ob 7. uri zjutraj 767,3 — Danes plima ob 6.20 predp. in ob 5.54 pop.; oseka ob 0.13 predpoldne in ob 11.41 popoldne.

Vesti iz ostale Primorske.

× **Pastir izgubil oko.** Na Munah sta pasla dva pastirja vsak svojo čredo. Eden teh je zagnal kamen proti drugi čredi, a je o tem zadel pastirja v glavo ter mu je izbil oko. Slednja že spravi na jano ali se je le nesreča prijetila, ali pa se je zgodil zločin.

× **Popravek.** Iz Podgrada smo prejeli:

»Slavno uredništvo »Edinost«

Trst.

V cenj. Vašem listu od 10. t. m. št. 255. čitam mišno dogodbico: »Burski vojak ponesrečil blizu Podgrada«.

Ker v navedenem članku je vse pretirano, prosim v zmislu § 19. tiskovnega zakona, uvrstiti v Vaš cenj. list nastopni popravek:

»Res je, da je gospod I. Petrič prisedel 3. t. m. na poštni voz, ki vozi zvečer od tukaj na Il. Bistrico, a res ni, da se je ravno onega dne vračal iz južne Afrike; namreč re- je, da je prišel iz Idrije baje dne 18/10 1903 na ženitovanje k svojem bratu c. k. gondarju v Podgradu.

Ni res, da se je konj splasil; res je, da se je zavor poštnega voza pohabil vozeč nizdol. Postiljon Anton Bubaič je spretno skočil raz voza a ne takó g. Petrič, kateri je še ostal na vozu in čez nekoliko se le se je prejel za svetiljko poštnega voza in žnjo vred skočil v cestni jarek (ne prspad).

Ni res, da se je voz z g. Petričem in voznikom vred zvrnil; res je, da je voznik konja in voz ustavil, brez da bi se bila pripetila nesreča.

Gosp. Petrič ni ležal ranjen pod vozom; poškodovan ni bil niti eden niti drugi, niti opraskan ne, ker voz je stal po konci na 4. kolesih.

Vtaknilo se je svetiljko na svoje mesto in srečno dospelo v Il. Bistrico kamor se je ponesrečeno zavoro popravilo.

Je li je bil g. Petrič v južni Afriki in kedar — mi ni zasno, sicer to je postranska stvar.

Konečno omenim, da poštni voz ni tako neroden kakor ga smatra Vaš dopisnik — ker je sličen drugim poštnim vozom kakor predpisuje c. k. poštno ravnateljstvo.

Napenjale so se gore, in porodila se je miška!

Podgrad, 11. nov. 1903.

S spoštovanjem

Faustin Peteč
c. k. poštar.

Pripomba uredništva gospodu Faustinu v Podgradu. — Meritorna stran tega popravka nas ne briga. Tudi smo malce preveč oddaljeni od Podgrada, da bi mogli soditi, kje je resnica; ali na strani našega dopisnika, ali g. Faustina Peteča.

G. Faustina Peteč nam priha s tistim prošlun § 19 tiskovnega zakona. Da smo iskreni: mi se ne čudimo g. Faustinu Peteču in mu ne zamerjamo, da nam priha s tem strašnim, katerega se čisto radi poslužujejo — g. Faustin naj nam ne zameri — tisti... ki nimajo prav! Mi ne zamerjamo g. Faustinu njegovega sklicevanja na § 19. On, siromak, ne umeje, da dostojanstveni listi popravljajo storjene morebitne pogrške že iz — lojalnosti. G. Faustin ne ve tega in mi mu ne zamerjamo. Saj v stranki, v Istri, kateri pripadata v Podgradu: nekdo, ki se

krega po ulicah s prodajalec pomaranč, ako isti ne govore laški, in pa — — — gospod Faustin Peteč, v tej stranki se ni še nikdo učil — lojalnosti!

Vedi torej g. Faustin Peteč, da »Edinost« popravljiva rada že iz lojalnosti, a vedi, da jo ne more siliti noben § 19. tiskovnega zakona v priobčevanje popravkov, ako ti popravki ne odgovarjajo zahtevam istega tiskovnega zakona, pa makari da je v njih tudi senzacijono sporočil, da »voz je stal po konci na 4 kolesih«!!

× **Iz Dekani.** »K. S. izobraževalno društvo Marijinih otrok« v Dekanih vabi na zabavo, ki jo priredi v dvorani Konsumnega društva v Dekanih v nedeljo, dne 15. novembra 1903 na »Savje sv. Stanka« ob 2. in pol uri popoldne takoj po blagoslovu. Društvo namerava ustanoviti »Tamburaški zbor«. Prihod in darovi se porabijo v ta namen. Vstopnina 15 nvč.

Velecenjene gg. domače sode, prijatelji in dobrotnike vabi na obilno udeležbo

Odbor.

× **Iz Ricianj.** Dne 15. t. m. priredi — kakor smo že javili — tukajšnje pevsko in bralno društvo »Slavec« svojo veselico. Boji za slovensko bogoslužje so ovirali naše društvo, da ni moglo poprej prirediti veselice ter je moralo odlašati z isto do poslednjega časa. Za časa zadnjih volilnih shodov v tržaški okolici in v Trstu so se vselej mestni in okolišanski Slovenci spominjali na Ricianjce in nam izražali svoje simpatije. To nam je dajalo poguma, da smo vstrajali v boju za našo in vseh Slovencev pravo. Toda ta boj ni še izvojevan, ampak trebalo bo še nadaljnega truda in bojov. Ne treba mnogo praviti, kolikakega pomena je slovansko bogoslužje za nas tržaške in istrske Slovence; saj bi s to pridobitvijo postavili močan jez nasproti italijanizaciji in germanizaciji naše domovine. V tem boju trebamo pred vsim moralne opore, trebamo simpatij od strani naših rojakov. Sedaj je zopet lepa prilika to, da nam naši bratje v Bregu in po tržaški okolici in v mestu pokažejo svoje simpatije s tem, da se v nedeljo v obilnem številu udeležijo naše veselice. S tem bi bili mi Ricianjci duševno in moralno podkrepčeni v našem boju ter bi s podvojen močjo nadaljevali zapričeto delo. Ni se treba bati, ker bo veselica na planem, kajti dotični prostor bo lepo pokrit in dobro zavarovan proti morebitnemu nekoliko mrzlemu vremenu. Naši krčmarji so obljubljali, da bodo točno stregli goste z jedjo in izvrstno »Brežanico«. Tudi železniška zveza je jako ugodna, kajti ob 2. in pol uri popoldne odhaja zabavni vlak z državnega kolodvora pri Sv. Andreju in se vrača iz Ricianj ob 9. in pol uri zvečer. Torej v nedeljo na svidenje v Ricianjih.

ODBOR

pevskega društva »Slavec«

× **Italijanski špijon!?** Iz Podgrada: Dne 10. t. m. je žendarmarija prijela nekega sumljivega človeka, ko je v Obrovu sedel na nekem kamenu ter risal pokrajino. Ime mu je Peter Zerman in je doma iz Belluno v Italiji. Priznal je sam, da je bil častnik v italijanski armadi, na kar ga je orožnik dovedel pred sodnijo v Podgrad. Na zaslišanju je prišlo na dan, da je bil isti pred kakim mesecem v enaki zadevi pred preiskovalnim sodnikom nekje na Goriškem. Pri sebi je imel hranilno knjižico, na katero je pred nekaterimi dnevi v Trstu vložil 2000 kron — ter 4000 kron v zlatu, same cekine po 20 kron.

Ker je bil isti slabo oblečen (imel je raztrgane čevlje in hlače) ter je spal na vadno v kakem hlevu, je na sumu tem bolj, da ni imel pravih namenov, ali sodnija ga je izpustila — ker je imel baje svoje listnice v redu.

Kaj je tak človek iskal po naših krajih? Ga je-li morda privela semkaj krasota narave? 6000 kron denarja in raztrgana obleka — to se ne vjema popolnoma.

Vesti iz Štajerske.

— Ali je potegnil drug veter?!

Kakor znano čitateljem obstoje v Celju in Mariboru kurzi za — nemške avskultante. Nedavno temu je bilo odločilo više deželno sodišče v Gradcu, da slovenski avskultantje smejo sicer vatopiti v te takozvane slovenske kurze ali brez nagrade 200 K, ki jo dobi vajo nemški avskultantje za obiskovanje tega kurza. Imeli smo torej nečuten slučaj, da so nemški avskultantje uživali prednost pred

slovenskimi: da so dobivali nagrado za svoje nepoznanje slovenskega jezika, slovenski avskultantje pa — več dela! Sedaj pa je doznal »Slovenski Narod« iz Gradca da je više deželno sodišče naenkrat opustilo to svoje stališče in je odločilo, da bodo odslej tudi slovenski avskultantje, ako bodo obiskovali rečeni kurz, dobivali nagrado 200 K.

Vesti iz Koroške.

+ **Šolski zistem na Koroškem** — škandal. V »Mun« čitamo ta le dopis iz Leš pri Prevaljah:

»Tretji deželni jezik, to je jezik muteev, bodo morali uvesti na naši dvorazredni, do zlag utrakvistični šoli; zakaj otroci so vsi Slovenci, učitelj in učiteljica pa trda Nemca! Otroci ne umejo nemški, učitelja pa ne slovenski, in ako se hudejo porazumeti, ne preostaja jim drugega, nego da si pomagajo kakor mutei — s kazanjem. Ubogi učitelji, še bolj ubogi otroci! Kakšni pač bodo uspehi? Škoda, da ni zdaj kje kaka svetovna razstava, da bi tam razstavili to čudno fabriko, v kateri se v najkrajšem času iz Slovencev delajo Nemci, iz probujenih, uka željnih otrok zabiti, neobčutni — butci. Ves svet bi se za njo zanimal in bi strmeč obču doval velike misli in zdrava pametna peda gogična načela našega deželnega šolskega sveta, in njegovo blagodušečee srce za nas Slovence. Naš deželni šolski svet bi dobil gotovo prvo darilo. Tem gospodom se pač srce smeji, ko nam srce krvavi!«

»Mir« pripominja: »Dodatno se nam poroča: Zgodila se je sprememba. Novonastavljena učiteljica g. ca O'ga Jario, ki je slovenskega popolnoma nezmožna, a je morala vzhle vsemu protivenju sprejeti pouk v prvem razredu, je sedaj vendar prestavljena iz Leš na »nemško« šolo v Prevaljah. Trebalo je nekaj časa, da so tudi više glave pršele do spoznanja, da tako ne gre in je nes pametno, tako očitno upirati se z izrazi p-meti. A vsekako ostaja to imenovanje značilno za postopanje visokega deželnega šolskega sveta. Na Leše so poslali sedaj g. ca Ragar iz Prevalj, ki je tudi Nemka, a pozna menila toliko tukajšnje slovensko narečje, da se b mogla z otroci razumeti, dasiravno o samoto zanikuje! Bomo videli!

Brzjavna poročila.

Spremenjena instrukcija za depozitni urad civilnega sodišča v Trstu.

DUNAJ 13. (B.) »Wiener Zeitung« objavlja naredbo ministerstva pravosodja in financ v sporazumljenju z najvišim računarskim dvorom, s katero se spreminjajo, ozroma spopolnjujejo nekatera določila civilnosodiščnega depozitnega urada v Trstu glede razdeljevanja poslova za nadzorovanje zbebanj vrednostnih papirjev na tem depozitnem uradu.

Stanje naučnega ministra.

DUNAJ 13. (B.) Biljetin o stanju ministra Hartela, izdan danes zjutraj, konstatira trajajoče bolečine v led lokalnega vnetja. Stanje telesnih moči ni neugodno. Tudi danes je cesarjev ordonančni častnik povprašal po bolnikovem stanju.

Lord Roberts obolet.

LONDON 13. (B.) »Daily Telegraph« doznaje, da je maršal lord Roberts obolet na vnetju pljuč.

Štrajk rudarjev.

MIES 13. (B.) V rovu »Austria« pri Tainitrlu navstal je splošni štrajk rudarjev.

Volitve v pruski deželni zbor.

BEROLIN 13. (Volitve volilnih mož.) Do 3. ure popoldne je bilo zasni 279 izi-

dov volitev iz 170 volilnih okrožij. Kakor gotovo izvoljene je smatrati 87 konservativcev, 29 svobodnokonservativnih, 27 členov centroma, 51 nacionalnih liberalcev, 20 členov svobodomiselnih ljudske stranke, 4 člani svobodomiselnega zjedinenja, 2 Danca in 3, ki ne pripadajo nobeni frakciji. V 5 volilnih okrožjih se ni prišlo do odločitve.

Stanje cesarja Viljelma.

POTS DAM 13. (B.) Biljetin o cesarjevi bolezni se glasi: Ker boljšanje stalno napreduje, izda se prihodeji biljetin še le popjutraj.

Iz Ogrske zbornice.

BUDIMPEŠTA 13. (B.) Ko se je zopet tvorila javna seja, v kateri je posl. Bakanyi otvoril debato o dnevnem redu so govorili Geza, Papp, Ratkay in Lengyel. Na izvajanja teh govornikov sta odgovarjala predsednik Perozel in ministerski predsednik grof Tisza. Poslednji je izjavil, da je v glavnem opozicja odgovorna na sedanjih odnosajih. — Tretjeleto ke je po obatoječih zakonskih določilih možno tud po 31. decembru kakor rezerviste pridržati. Govornik je protestiral kakor Ozer in kakor patrijot proti temu, da skuša opozicja s prirejanjem zaključnih sej preprečiti razpravo o toli važnih zakonskih načrtih. Tako postopanje je označil govornik kakor otročji štrajk.

Radi teh besed je navstal na strani opozicije velik hrup in čuti je bilo klicev: Na red! Opozicja je celih 10 minut ovirala ministerskega predsednika na njegovem govorjenju.

Predsednik Perozel je izjavil, da v besedah ministerskega predsednika ne vidi nikakega razaljenja. Po govoru ministerskega predsednika, ki je bil od strani večine vsprejet navdušenimi Eljen-klici, je bil vsprejet predlog, ki je določil, da bo danes ob 10. uri predpoludne seja s predlogo o novinah na dnevnem redu.

BUDIMPEŠTA 13. (B.) — Zbornica poslancev. — Po daljši d-bati o zbornem opravljanju prešla je zbornica k razpravi o vojaški predlogi. Sedaj govori minister za obrambo.

izdajatelj in odgovorni urednik FRAN BUDNIK.
Lastnik konsorolj lista »Edinost«.
Natisnila tiskarna konsorolj lista »Edinost« v Trstu.

Svoji k svojim!
ZALOGA
pohištva
dobro poznane
tovarne mizarske zadruga v Gorici (Solkan)
vpisane zadruga z omejenim poročtvom
prej Anton Černigoj
Trst, Via di Piazza vecchia (Rosario)
št. 1. hiša Marenzi.
Največja tovarna pohištva primorske dežele
Solidnost zajamčena, kajti les se osušil
v to nalašč pripravljenih prostorih s tem-
peraturo 60 stopinj. — Najbolj udobno, me-
dural sestav. Konkurenčne cene.
Album pohištva brezplačno

Tovarna pohištva
Aleksander Levi Minzi
ulica Tesa št. 52. A.
(v lastni hiši.)
ZALOGA:
Piazza Rosario (šolsko poslopje).
Cene, da se ni bati nikake konkurenca.
Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi
po posebnih načrtih.
Ilustrovan cenik brezplačno in franko.

Važno naznanilo za krčmarje in restavraterje!
V dobroznani poznani zalogi steklenine
in porcelane tvrdke
Jakob Hirsch
v Trstu, ul. Cavana 6.
(nasproti škofijski palači)
se nahaja velikanski izbor
kozarcev in vrčkov
vsake oblike in velikosti.
Brezkonkurenčne cene.

Vsak član ima po preteku petih let
pravico do dividende.

Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastni bančni hiši v **Gospodskih ulicah 12.**

Dovoljuje iz čistega dobička izdatne podpore v narodne in občukoristne namene.

Fr. Riedl, VARAŽDIN kbr., 103.

Zaloga perila in imbotiranih pogrinjal, zimskih srajc, srajc od fuštanja ter belih v velikem izboru kakor tudi ovratnikov in kravat. Snovi od same volne za obleke za ženske ter vže izgotovljene obleke za delavski stan.

Kupuje staro zlato in srebro. Cene zmerne.

Ulica Caserma štv. 6. - TRST. - Ulica Caserma štv. 6.
(Posredovalci izključeni).

Zahteva naj se brezplačni cenik.

Promet s čeki in nakaznicami